

ODMIATAĆ (38) *vb impf*

odmiatać (37), **odmietać** (1).

o oraz oba a jasne (w tym w pierwszym a 1 r. błędne znakowanie); e z tekstu oznaczającego é niekonsekwentnie.

inf odmiatać (5). ◇ *praes 1 sg* odmiatãm (5). ◇ *2 sg* odmiatãsz (2). ◇ *3 sg* odmiatã (2). ◇ *3 pl* odmiatają (4). ◇ *praet 3 sg m* odmiatãł (2). ◇ *3 pl m pers* odmiatali (1). ◇ *fut 3 pl m pers* odmiatać będą (1). ◇ *imp 2 sg* odmiatãj (7). ◇ *con 2 sg m* byś odmiatãł (1). ◇ *1 pl m pers* byśmy odmiatali (1). ◇ *3 pl m pers* by odmiatali (1). ◇ *part praes act* odmiatając (6).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Odrzucać, usuwać; abicere Vulg, Calep, Cn; reicere Mącz, Cn; proicere Vulg; abdicare, abnegare, abrogare, improbare, recusare, reprobare, repudiare, respuere Cn [w tym: kogo, co (35)] (38) : Mącz 162d; Abiicio – Odrzuczãm, odmietãm. Calep 5a.

Zwrot: »odmiatać od siebie« (1): gdy odmiatãli od siebie árkabuzy y prochnice/ był przy iedney knot zápalony *BielKron* 316.

Przen (35) :

W porównaniu (1): obrãzenie tãkie złego przykãdu/ iãko kãmieñ z drogi odmiatãć [mamy]/ aby fię bliżny nie podknãł/ winna rzecz ieft *SkarŻyw* 108.

Zwrot: »odmiatać myśli [czyje]« = sprawiać, że czyjeś zamiary nie zrealizują się (1): Panye ktori rofipuyeff radi poganfkye a odmyatãł misly lyudfkye ij wfgardzãł vradzenye xyazat *BierRaj* 16.

a) Wzgardzać kimś lub czymś, odrzucać (16) : *Leop Is* 66/5; *BielKron* 253; *SkarŻyw* 456; Powftãñ Pãnie/ á nie odmiatay mię ná wieki *LatHar* 612; *SkarKaz* 82a.

odmiatać od czego (2): Leop Ps 50/13; Nie odmiatayze mię od fwy obliczności *KochPs* 11.

W przeciwstawieniu: »odmiatać ... przyjąc« (1): przeczytã dziewico/ mnie zlofliwego grzeźnika nie odmiatay profzë: ále [...] mnie grzeźnego łãłkãwie y moię plugãwã z nieczyftych vft modlitwë/ przyimi. *SkarŻyw* 120.

W charakterystycznych połączeniach: grzesznika odmiatać, modlitwë, nabożeństwa, ofiary, potomstwo, prawo, przyjaźń (2), szabaty, zabobony; często odmiatać, na wieki; odmiatać dla imienia [czyjego]; odmiatać od [czyjego a. czyjej] oblicza (obliczności) (2).

Zwroty: »precz odmiatać« (1): tedy fie oto Bog ná nie gniewãł/ fzãbãty ich y ofiãry/ ktore hoyne czynili/ precz odmiatãł: y ná nie pãtrzãć niechãł *CzechRozm* 71v.

»odmiatać od siebie« = reicere a se Cn (5): proffë pãnie moy/ ábyś nieodmiatãł odfiebie modlitwy moiey. *RejPs* 22; *LubPs* Y6v; Ieffi Dawid fługã twóy łãłkë miãł v ciebie/ Niechciëyze y potomftwã odmiatãć od siebie. *KochPs* 195; *CzahTr* B3v, C3.

»na stronę odmiatać« (1): wiëcey mi thego žal iz moię przyjaźñ ná ftronë odmiatãł *BielKron* 254.

Szereg: »gardzić i odmiatać« (1): á tãkã wiãrë mãiãc wfzytkie zabobony ludzkie/ y zmyflone nabożeñftwã/ gãrdzić y odmiatãć będą *NiemObr* 10.

b) Nie uwzględniać, nie uznawać, poczytywać za nieważne, niesłuszne (13) : *BielKron* 311v; *CzechRozm* 267v; Bo Grekowie to co mowiã/ iz Duch S. od Oycã pochodzi/ nie tym vmysłem mowili áby fynã odmiatãli: ale [...] *SkarJedn* 271, 11; Co dziś bãrzo dobrze znãć po Heretykãch/

ktorzy kościoła niesłuchając: Ewánielią y piśmá wiele odmiátáią *SkarŻyw* 364; *WujNT Gal* 2/21; Nie iżbyfmy zwierzchnią vczynkową [*sprawiedliwość*] odmiátáli *SkarKaz* 311a; iż oni nie piśmo/ ále rozumienie fwoie piśmem zowią: kręcąc ie y odmiátáiąc iáko chcą *SkarKaz* 418a, 312a [2 r.], 382à, 454a.

W charakterystycznych połączeniach: odmiatać dobre uczynki, Ducha, ewangeliją, łaskę bożą, sprawiedliwość, Syna, wyrok.

Zwrot: »precz odmiatać« (1): przedlię z tychże kłiąg niektore zeczy [errata zmienia: rzecz] íobie obieráią y w kátechísm ie fwoy kłádą á drugie zaś precz odmiátáią. CzechRozm 101.

c) Nie dopuszczać, wzbraniać, nie pozwalać [od czego] (2) :

*Szereg: »odcinać i odmiatać« (2): odcinam cię/ Cefarzu/ y odmiátam y żonę twoię/ od przyimowánia niepomázanych táiemnic Páná Chryśtuśa Bogá náłzego *SkarJedn* 132 [*idem*] *SkarŻyw* 90.*

d) Wykluczać, eliminować (2) : Wiárá odmiáta niepodobność *SkarKaz* 00002v.

*odmiatać od czego (1): żadnego do Kápłáńftwá nieprzypuśzczą/ [...] ktoryby żony niemiáł [...]. Ieśt tełz to nie máła krzywdá S. czyśtości: ktora ták zelżona ieśt/ ífz ią od dośtoieńftwá kápłáńfkiego odmiátáią. *SkarJedn* 347.*

Synonim: odrzucać.

Formacje współrdzenne cf MIOTAC.

Cf ODMIATANIE